

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA SOCIOLOGIE, ANDRAGOGIKY A KULTURNÍ ANTROPOLOGIE

Vilém Škuta

Rouhání v italské fotbalové lize „Serie A“

Bakalářská diplomová práce

Obor studia: Religionistika

Olomouc 2021

Vedoucí práce:

Doc. Mgr. Tomáš Bubík, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Rouhání v italské fotbalové lize Serie A“ vypracoval samostatně a uvedl jsem v ní předepsaným způsobem všechny použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne

Podpis

Obsah

Obsah	3
Úvod.....	5
1) Náboženství, fotbal a Itálie	7
1.1) Spojení náboženství s fotbalem.....	7
1.1.1) Teologie sportu	9
1.1.2) Fotbal jako náboženství.....	11
1.2) Italové a náboženství.....	12
1.2.1) Pozice katolicismu v Itálii	12
1.2.2) Katolická církev a sport v Itálii	13
2) Rouhání a Itálie.....	15
2.1) Rouhání v italském právu	15
2.2) Vliv Evropy na dění v Itálii.....	17
2.3) End Blasphemy Laws.....	19
3) Rouhání a jeho trestání v Serii A	22
3.1) Problémy Serie A	22
3.1.1) Korupce	22
3.1.2) Rasismus.....	23
3.2) Rouhání v Serii A před rokem 2010	25
3.3) Zavedení trestů za rouhání	26
3.4) Aktéři zápasu potrestaní za rouhání	27
3.4.1) Domenico di Carlo a Davide Lanzafame	27
3.4.2) Nicola Pozzi.....	27
3.4.3) Rino Foschi a Sergio Pellissier.....	28
3.4.4) Luca Siligardi	28
3.4.5) Jeremy Menez a Daniele Padelli	28
3.4.6) Rolando Maran	29
3.4.7) Rolando Mandragora a Gian Piero Gasperini	29
3.4.8) Matteo Scozzarella	29
3.4.9) Martin Caceres, Beppe Iachini a Milan Škriniar	29
3.4.10) Bryan Cristante a Gianluigi Buffon.....	30
3.4.12) Uplatnění v nižších soutěžích.....	30
3.5) Možné důvody zavedení a reálné dopady	31
3.5.1) Omezení narůstajícího rouhání.....	31
3.5.2) Vytyčení hranic pro zahraniční fotbalisty	32

3.5.3) Výchova fotbalistů.....	32
3.5.4) Posílení role katolické církve	33
3.5.5) Možnost zneužití.....	33
Závěr.....	34
Bibliografie.....	36

Úvod

Předkládaná bakalářská práce se zabývá okolnostmi vzniku trestů za rouhání v nejvyšší italské fotbalové lize „Serie A“. Itálie je známou fotbalovou destinací a její liga patří k nejslavnějším a nejkvalitnějším fotbalovým ligám. Po celém světě ji sledují miliony fotbalových fanoušků. Ti, kteří se jí věnují opravdu pozorně, si mohli všimnout, že v lize je zavedeno poněkud zvláštní pravidlo. Účastníci zápasu se totiž během utkání nesmí slovně rouhat. Pokud kamera zachytí hráče či trenéra, jak říká nějaké „Boží slovo nadarmo“, dostane disciplinární trest.

Cílem práce je zjistit okolnosti vzniku tohoto pravidla, jeho cíl a reálné dopady. Je totiž zajímavé, že ač se tento trest může zdát jako pozůstatek doby, kdy se přísné tresty za rouhání v legislativách evropských států běžně vyskytovaly, vznikl až v roce 2010. Navzdory tomu, že neodpovídá ani době, ve které se od takových pravidel spíše upouští, ani místu, které se stejně jako celá západní Evropa vyznačuje svobodou projevu, zavedla Italská fotbalová federace tuto reguli, nad kterou se fotbaloví fanoušci podivují. Logický a jasný důvod pro toto rozhodnutí se hledá složitě a na první pohled se zdá, že ani neexistuje. Pro pochopení této situace je tedy zapotřebí hlubší studium všech možných souvislostí — katolická církev a její pozice v Itálii, postavení trestů za rouhání v italském právu, jednotlivé případy potrestaných na hřišti a další.

První kapitola práce popisuje provázanost fotbalu a náboženství a jejich spojení v Itálii. Poukazuje na případy, kdy se tyto dvě odlišné oblasti vzájemně ovlivňují. Rovněž se zabývá pozicí katolické církve v Itálii a jejím vlivem na tamní sport. Druhá kapitola objasňuje postavení rouhání v italském právu a většinový pohled Evropy na uzákoněné trestání blasfemie. Třetí kapitola se věnuje trestům za rouhání v Serii A, okolnostmi jejich zavedení a možnými důvody a reálnými dopady takového rozhodnutí.

Pro objasnění důvodu zavedení tohoto pravidla se nabízí několik jednoduchých vysvětlení. Rozhodnutí může poukazovat na fakt, že se aktéři utkání začali stále častěji rouhat. Je to ovšem nepravděpodobné vzhledem k tomu, že od přelomu tisíciletí se v evropských fotbalových soutěžích objevuje stále více zahraničních fotbalistů a liga nejspíš nebude trestat slova, která se považují za rouhání v jiném jazyce či dokonce náboženství. Nelze tedy předpokládat ani zvýšený výskyt blasfemie na hřištích, jelikož takoví hráči nejspíše nebudou italsky nadávat, natož se rouhat. Ze stejného důvodu

nedává smysl ani cíl vymezit těmto hráčům určité hranice, aby respektovali tamní kulturu a náboženství.

Mohlo by se také zdát, že Italská fotbalová federace chce sportovce tímto způsobem vychovávat i v oblasti náboženství, jelikož se jedná o osobnosti s velkým vlivem, který pak může mít reálný dopad na celé obyvatelstvo. I toto vysvětlení ovšem postrádá logiku, poněvadž tohoto cíle je možné dosáhnout snáze lepšími a účinnějšími prostředky než pouze tímto zákazem, který se zdá být jediným, jenž o tento cíl usiluje. Nicméně předpokladem práce je, že ze všech zmíněných vysvětlení se tento jeví jako nejpravděpodobnější. Práce tyto možné důvody podrobněji rozebírá.

Problematikou zavedení trestů za rouhání v Serii A se v akademické sféře téměř nikdo nezabývá. Výjimkou je článek Anny Gianfredy *Religious Offences in Italy: Recent Laws Concerning Blasphemy and Sport*, který pojednává o pozici rouhání v italském právu v historii i současnosti a v jedné ze svých podkapitol se věnuje rovněž penalizaci za rouhání v italském fotbale, především jejímu ustanovení.

1) Náboženství, fotbal a Itálie

Úvodní kapitola pojednává o širších okolnostech tématu trestů za rouhání v Serii A, které jsou však nutné pro pochopení situace. Popisuje provázanost fotbalu a náboženství všeobecně, nabízí pohled některých teologů na sport a rovněž se snaží přiblížit pozici katolické církve v Itálii a její vliv na fotbal a další sporty.

1.1) Spojení náboženství s fotbalem

Problematika, jíž se práce zabývá, spojuje dvě oblasti, které zdánlivě nemají nic společného — sport a náboženství. Ovšem při jejich zevrubnějším studiu lze objevit, že jednotlivých vazeb mezi nimi existuje daleko více, než by se na první pohled zdálo. Sport je vášní a nedílnou součástí života mnoha lidí napříč celým světem, zejména fotbal. O náboženství platí totéž, a tak se může zdát logické, že se tyto dva pro lidi tak důležité okruhy mohou někde prolínat a vzájemně se ovlivňovat. Toto tvrzení potvrzuje celá řada případů z různých částí světa.

Thomas Arnold (1795–1842), rektor rugbyové školy v Anglii v letech 1828–1841 a upřímný křesťan, měl za cíl proměnit školu rugby ve školu „křesťanských gentlemanů“. Doufal, že tímto způsobem pomůže překonat krizi, kterou anglická společnost v době industrializace procházela. Žáci jeho školy se měli stát jádrem nové, osvícené generace. K tomu měl dopomoci i fotbal. Měl ve studentech posílit jejich obětavost, disciplínu a smysl pro fair play. Arnold jej zařadil do oficiálního programu vyučování navzdory tomu, že byl společností vnímán jako „podvratná hra“ a symbol revolty.¹

Arnoldova reforma inspirovala německého učitele Konrada Kocha, ředitele střední školy Martino-Katharineum v Braunschweigu, který studoval teologii a filozofii v Berlíně, Göttingenu či Lipsku. Thomase Arnolda hodně sledoval a nazýval jej „géniem v umění vzdělání“, jelikož sám se o sport hodně zajímal, především o fotbal. Ačkoliv bylo v tehdejší Německu na kopanou pohlíženo podobně jako v Anglii a Koch si se svým kolegou Augustem Hermannem za své snahy vysloužili nelichotivou přezdívku „apoštolové her“, podařilo se mu na podzim roku 1874 uspořádat první fotbalový zápas ve škole Martino-Katharineum a o rok později založit na této škole klub a napsat knihu, která čtenáře seznamovala s pravidly fotbalu.²

¹ LUDWIG, Frieder. Football, Culture and Religion, s. 202–203.

² Tamtéž, s. 203

Nejen v Evropě, ale také v Africe lze pozorovat různá propojení náboženství s fotbalem. Mnoho misijních organizací zakládalo na území Afriky fotbalové týmy s cílem přiblížit místním znaky moderní civilizace. Ačkoliv vliv misijních škol na fotbal netrval příliš dlouho, Afričané si tuto hru velmi oblíbili a kopaná v Africe dodnes proniká do nejrůznějších oblastí, včetně náboženství.³

V africkém fotbale se vyskytuje jeden aspekt z místních tradičních náboženství. Jedná se o používání magie k ovlivňování zápasů. Benjamin Koufie, bývalý technický ředitel Konfederace afrického fotbalu, v roce 2005 prohlásil, že většina afrických fotbalových federací použila část peněz z finanční podpory FIFA na zaplacení šamanů. Před semifinále Afrického poháru národů v roce 2002 byl chycen kamerunský asistent trenéra a bývalý legendární brankář Thomas Nkono, jak zakopává kosti a stříká zvláštní elixír na hřiště, kde se mělo hrát. Chtěl tím přinést na hrací plochu speciální kouzlo. Byl zatčen a strávil jednu noc ve vazbě.⁴ Kamerunská reprezentace nakonec celý turnaj vyhrála. Ve finále porazila Senegal až na penalty po bezgólové remíze.⁵

Rovněž v zemích Jižní Ameriky hrají fotbal s náboženstvím signifikantní roli a často se také střetávají. Fotbal zde ke konci 19. století postupně přinášeli Britové a Jihoameričanům se brzy zalíbil natolik, že se o pár desetiletí později země jako Brazílie, Argentina či Uruguay stali rodišti nejlepších světových fotbalistů. Mezi nejslavnější z nich patří Argentinec Diego Maradona, jehož bouřlivý život a obrovské fotbalové umění byly tak populární a oblíbené, že se stal modlou, a to doslova.⁶

Ve čtvrtfinále Mistrovství světa v roce 1986 se argentinská reprezentace utkala s Anglií. Byl to nezapomenutelný zápas především díky dvěma gólům, které vstřelil právě Maradona. Nejdříve dal záhadně uznaný gól rukou, který mu někteří Angličané dodnes nemohou odpustit a který vstoupil do dějin jako „Boží ruka“, aby o 4 minuty později dal jeden z nejkrásnějších gólů fotbalové historie po sólu přes půl hřiště. Díky tomuto zápasu se stal milovaným i nenáviděným. Získal takovou slávu, že on sám ji nebyl schopen unést.⁷ Adorace jeho jména pravděpodobně dosáhla svého vrcholu, když v roce 1998 v argentinském městě Rosario tři nadšení fanoušci fenomenálního útočníka, Hector Campomar, Alejandro Veron a Hernan Amez, založili Iglesia Maradoniana — náboženství věnované Maradonovi. V současnosti má 120 000–

³ Tamtéž, s.204–205

⁴ LUDWIG, Frieder. Football, Culture and Religion, s. 208–209.

⁵ COPNALL, James. Cameroon are hot from the spot.

⁶ LUDWIG, Frieder. Football, Culture and Religion, s. 209–210.

⁷ DOYLE, Mark. 'The Hand of God' is why Maradona was hated by some but loved by millions more.

200 000 registrovaných členů ze 130 různých zemí. Jeho narození 30. října se slaví jako vánoce a památný zápas proti Anglii si církev připomíná jako své velikonoce.⁸ Jejich letopočet je počítán od jeho narození, Maradonova autobiografie slouží jako bible. Ti, kteří mu pomohli s jeho kariérou, jsou nazváni apoštoly a ti, kteří ji jakkoli bránili, zase kacíři. Dokonce mají i svých deset přikázání, z nichž jedno klade věřícím za povinnost pojmenovat svého syna Diego.⁹

Propojení náboženství a fotbalu je záležitostí i dnešní Evropy, a nejenom v Itálii. Hráči i trenéři běžně používají pro dosažení úspěchu v zápase modlitby, pověry či různé rituály, například Stuart Pearce, bývalý trenér Manchesteru City, měl koně Beaniho, který musel být během zápasu umístěn na specifické místo, aby přinesl týmu štěstí. Existují týmy, které mají svou vlastní modlitbu, například modlitba „Naše Schalke v nebesích“ německého prvoligového klubu z Gelsenkirchenu Schalke 04. Další slavný německý tým, Hamburger SV, zase nabízí svým fanouškům být blízko stadionu i po smrti, klub má totiž svůj vlastní hřbitov, na kterém je i tráva z hřiště Nordbank Areny, stadionu HSV. Eintracht Frankfurt možnost založení vlastního hřbitova odmítl, ale přímo ve své aréně má vlastní kapli, kde se mohou konat křty a svatby. Nevěsta se může převlékat v šatně týmu.¹⁰

Je zřejmé, že fotbal a náboženství spolu souvisí již od svého vzniku až dodnes. Jejich vzájemný vliv je více než patrný a týká se to celého světa napříč různými kulturami. Nejenže se lidé fotbalového světa zajímají o náboženství, ale i náboženský svět se zajímá o fotbal, protože v sobě navzájem vidí cestu k úspěchu. Obě oblasti se potřebují, aby mohly růst.

1.1.1) Teologie sportu

Přestože se cesty fotbalu a náboženství včetně křesťanství často propojují, fotbal se společně s ostatními sporty zájmu křesťanských teologů dlouho vyhýbal. Najít badatele, který by na sport pohlížel čistě z křesťanské perspektivy, bylo do nedávna obtížné. V poslední době se ovšem situace mění a studium teologie sportu se začíná prohlubovat. Teologové se tak konečně „dostávají do hry“.¹¹ Nicméně spojitosti se sportem lze u křesťanských představitelů pozorovat už v historii.

Křesťanství vzniklo v prostředí hned tří různých kultur — řecké, římské a židovské. Všechny tyto kultury křesťanství od základů ovlivnily, a to se týká i sportu.

⁸ RAMPLING, Ali. *Iglesia Maradoniana: The Religion Dedicated to Diego Maradona*.

⁹ VICKERY, Tim. *The 'Hand of God' church*.

¹⁰ LUDWIG, Frieder. *Football, Culture and Religion*, s. 212–214.

¹¹ TREAT, Jeremy R. *More than a Game*, s. 392.

V antickém Řecku se za ctnost a prostředek pro získání určitého společenského statutu považovala aktivní účast ve hrách, kdežto v případě Říma se postupem času vlivem změn v provádění gladiátorských zápasů stalo žádoucí spíše pasivní sledování.¹²

Při troše snahy lze najít sport i v Bibli. Apoštol Pavel používá ve svých listech několik sportovních metafor, například běžeckého závodu (1. Korintským 9:24, Galatským 2:2, Filipským 2:16, 2. Timoteovi 4:7), ocenění pro vítěze (1. Korintským 9:25, 2. Timoteovi 2:5) nebo dokonce boxu (1. Korintským 9:26). Jedná se o metafory her, které byly v Řecku hojně rozšířené a velmi oblíbené, proto nejspíš Pavel vybíral právě tyto motivy.¹³

Církev ke sportu dlouho přistupovala přinejmenším zdrženlivě. Není se čemu divit, vždyť antické Olympijské hry byly věnovány pohanským bohům a sportovci soutěžili nazí. V Římě zase nejslavnější sportovní událost — gladiátorské zápasy — zahrnovala házení křesťanů do arén s medvědy či lvy.¹⁴ Mezi známé křesťanské autory, kteří sport kritizovali právě kvůli spojení s modloslužbou, patřili v raně křesťanském období Tertullianus nebo Jan Zlatoústý. Naopak mezi jeho zastánce se řadí jeden ze zakladatelů západního mnišství, Jan Kassián, nebo jeho současník sv. Basil. Oba, stejně jako Pavel, spojovali boj sportovců na Olympijských hrách s bojem duchovním.¹⁵ Celkově během historie ovšem převládaly v církevních kruzích negativní názory na sport. Od rané církve až po reformaci se na něj pohlíželo jako na něco, co od náboženství oddaluje. Až do konce 18. století představoval sport pouze rekreaci, ale po průmyslové revoluci se pohled na něj změnil. Sport se profesionalizoval a výrazně zviditelnil.¹⁶

Lincoln Harvey, lektor teologie na St. Mellitus College v Londýně a duchovní anglikánské církve, píše ve své knize o teologii sportu, jejímž základem je jeho autotelická povaha.¹⁷ To znamená, že sport se primárně dělá pro sport. Není nutný pro své pozitivní účinky, ale sportuje se pro radost ze hry.¹⁸ Podstatu této povahy vidí Harvey už ve stvoření. Podle něj skrývá sport fascinující podobnost s Božím stvořením

¹² SVOBODA, Vojtěch. *Sport jako teologická výzva* [online], s. 19, 21.

¹³ Tamtéž, s. 32–33, 35, 38

¹⁴ TREAT, Jeremy R. *More than a Game*, s. 393.

¹⁵ SVOBODA, Vojtěch. *Sport jako teologická výzva* [online], s. 56, 60, 66, 73.

¹⁶ TREAT, Jeremy R. *More than a Game*, s. 393.

¹⁷ SVOBODA, Vojtěch. *Sport jako teologická výzva* [online], s. 92.

¹⁸ TREAT, Jeremy R. *More than a Game*, s. 395.

člověka, jelikož obě věci charakterizuje jako nikoliv nutné, ale smysluplné. Sportující lidé tak mohou pociťovat svou nejhlubší identitu stvoření.¹⁹

1.1.2) Fotbal jako náboženství

Teolog a děkan Regent's Park College na Oxfordské univerzitě Robert Ellis přišel s teorií, že sport pomáhá lidem naplňovat některé potřeby, které dříve naplňovalo organizované náboženství. Tvrdí, že někteří lidé hledají identitu, zapojení do rituálů nebo prožití emocí ve sportu, tudíž že se dnes sport provozuje i kvůli potřebě náboženského života. Ačkoliv sporty nejsou vnímány jako oficiální náboženství, lze v nich pozorovat znaky ritualizace. Jako příklad uvádí udělování medailí při olympijských kláních nebo chorály fanoušků v anglické fotbalové lize. Rovněž přirovnává sportovní arény k posvátným místům.²⁰

Náboženství mají i svůj hmotný rozměr, který zahrnuje kromě různých předmětů rovněž budovy či místa. Tato místa jsou vnímána jako posvátná. To, co lidem tyto prostory přináší, je spíše velký symbolický význam, který nese, než možnost jejich aktivního používání. Podobnou funkci plní i některá sportoviště. Existuje několik sportovních arén s ikonickým významem a některé sportovní týmy své stadiony takto představují.²¹ Není náhodou, že se v češtině pro označení domácího stadionu ujal mezi sportovními komentátory výraz svatostánek.²²

Když se konalo Mistrovství světa ve fotbale v roce 2010 v Jihoafrické republice, vnímaly to křesťanské církve jako příležitost upozornit i na jiné věci než pouze fotbal. Vydávaly množství materiálů, které informovaly o problémech v zemi. Některé dokonce pojednávaly o lidech, kteří museli kvůli stavbě stadionu opustit své domovy. Jihoafrický teolog Tinyiko Maluleke tuto situaci také kritizuje a mluví i o fotbale. Poukazoval na to, že v Jižní Africe žije mnoho chudých lidí, kteří si nebudou moci dovolit stadion navštívit nebo vidět Mistrovství světa v televizi. Problém přirovnává k podobenství o Lazarovi z 16. kapitoly Evangelia podle Lukáše. Stejně jako žil chudý Lazar mimo bránu, tak bude množství lidí mimo stadion. Dále poznamenává, že fotbal je forma náboženství, nižší ve srovnání s křesťanstvím. Podle něj se v něm objevuje stále více náboženských prvků a zdůrazňuje úlohu církve připomínat, že se jedná pouze o hru.²³

¹⁹ SVOBODA, Vojtěch. *Sport jako teologická výzva* [online], s. 107.

²⁰ Tamtéž, s. 118, 121

²¹ ELLIS, Robert (Robert Anthony). *Sporting Space, Sacred Space*, s. 1.

²² SVOBODA, Vojtěch. *Sport jako teologická výzva* [online], s. 122.

²³ LUDWIG, Frieder. *Football, Culture and Religion*, s. 217–218.

1.2) Italové a náboženství

Itálie je neodmyslitelně spjata s katolictvím. Její hlavní město Řím představuje současné i historické centrum katolické církve, v jeho středu se nachází Vatikán, teokratický stát a jedna z nejmenších zemí na světě, kde sídlí papež. Celé křesťanství je od svého vzniku silně spjata s územím Apeninského poloostrova. Jen málo států souvisí s katolictvím tolik jako Itálie.

1.2.1) Pozice katolicismu v Itálii

V roce 2010 tvořili katolíci 81,2 % italské populace, což představuje 4,6 % katolíků na světě. Se svými necelými 50 miliony občanů hlásících se ke katolické víře se Itálie řadí na páté místo, po Brazílii, Mexiku, Filipínách a Spojených státech. V roce 1910 ji ovšem patřila hned druhá příčka. Předčila ji pouze Francie. Ačkoliv se počet katolíků v Itálii za sto let zvýšil, některé mimoevropské země zaznamenaly podstatně rapidnější nárůst. Zatímco na italském území přibylo od roku 1910 zhruba 14 milionů členů katolické církve, na Filipínách se číslo zvedlo o necelých 70 milionů a v Brazílii dokonce o více než 100 milionů.²⁴

Ačkoliv je podíl katolíků v Itálii stále velmi vysoký, vyskytuje se zde v malém množství i řada jiných, stále rostoucích náboženství, včetně buddhismu či hinduismu. V posledních 10–15 letech podíl náboženství jiných než katolicismus výrazně vzrostl. To způsobil především příliv cizinců. Rovněž lze na italské populaci pozorovat značné prvky sekularizace. I když podle průzkumů se asi 22 % italských katolíků považuje za aktivní a přesvědčené příslušníky katolictví, což je podobný podíl jako před více jak deseti lety, podíl katolíků, kteří sami sebe vidí jako přesvědčené ale ne vždy aktivní, výrazně klesl. Zatímco v roce 1994 zastupovalo tuto skupinu necelých 37 % věřících, roku 2007 již jenom necelých 29 %. Z průzkumů vyplývá i liberalizace názorů věřících na homosexualitu či rozvod.²⁵

Přestože Italové v pravidelné návštěvnosti týdenních bohoslužeb výrazně předčí ostatní evropské země, náboženství zůstává pro většinu z nich něčím, k čemu se obrací pouze v klíčových chvílích života. Existují ovšem velké náboženské akce katolické církve, které zaznamenávají poměrně bohatou účast, a tak se běžně stává, že náměstí zaplňují věřící, zatímco kostely zejí prázdnotou.²⁶

²⁴ The Global Catholic Population. Dostupné z: <https://www.pewforum.org/2013/02/13/the-global-catholic-population/>.

²⁵ GARELLI, Franco. Flexible Catholicism, Religion and the Church, s. 3–6.

²⁶ Tamtéž, s. 7–8

Zajímavou skupinu v Itálii tvoří také nemalé množství ateistů, kteří se snaží své myšlenky ve své vlasti propagovat. Jsou totiž přesvědčeni, že mnoho italských občanů se hlásí ke katolické víře pouze ze zvyku a že se v jejich nitru ve skutečnosti skrývá duše ateisty, která se o náboženské otázky a spiritualitu vůbec nezajímá. Svým snažením zároveň usilují o oslabení moci a vlivu katolické církve, jež výrazným způsobem zasahuje do života a dění v Itálii.²⁷ Tento vliv se týká i sportu, potažmo fotbalu.

1.2.2) Katolická církev a sport v Itálii

Málokterý národ miluje fotbal tolik jako Italové. Na Apeninském poloostrově všem sportům jednoznačně vládne. Italská fotbalová reprezentace patří k nejúspěšnějším v historii a Serie A, nejvyšší italská fotbalová liga, se dlouhodobě řadí mezi top 5 fotbalových lig v Evropě a může se chlubit zvučnými jmény nejen slavných fotbalových klubů, ale i hráčů. Není tedy divu, že přitahuje pozornost tolika lidí, včetně představitelů katolictví, kteří vidí možnosti propagace své církve nejen ve fotbale, ale i jiných sportech.

Skrze sport se Vatikánu podařilo ovlivňovat italskou společnost i politiku. V roce 1874 byla založena organizace pro italskou katolickou mládež *Opera dei Congressi*, která řídila kromě různých katolických společností, pracovníků, studentů, bank či novin také sport, jenž se ukázal jako dobrý nástroj, jak se dostat k lidem. Koordinovala rozličné sporty s výjimkou boxu, rugby a fotbalu. Box a rugby se zdály být příliš surové a fotbal zase měl anglosaské, tudíž protestantské kořeny.²⁸ Někteří křesťanští demokraté ovšem viděli ve fotbale symbol modernizace, takže jej mezi Italy aktivně prosazovali a ve 20. letech 20. století si jej katolíci nakonec oblíbili.²⁹

Farnosti se staly ideálním místem pro fotbal. Se svými rekreačními středisky a fotbalovými hřišti představovaly pro mládež po druhé světové válce jediný opravdový zdroj zábavy. Fotbal se díky tomu šířil napříč celou Itálií, která tak začala plodit profesionální fotbalisty. Už v roce 1944 byla založena sportovní organizace *Centro Sportivo Italiano*, která byla mj. papežovým nástrojem pro nastolení křesťanských zásad do společnosti a politiky. V jejím oficiálním časopise často vycházely projevy papeže Pia XII., velkého podporovatele sportů. 20. května 1945 pronesl řeč, ve které

²⁷ Tamtéž, s. 9

²⁸ MARTIN, Simon. From Cycling Priests to the 'Sportsman's Pope'. Italy, Sport and the Catholic Church, s. 545–547.

²⁹ ARCHAMBAULT, Fabien. Il calcio e l'oratorio: Football, Catholic Movement and Politics in Italian Post-War Society, 1944-1960, s. 137.

přisoudil sportu důležitou roli. Chápal jej jako „efektivní protijed vůči ochablosti a pohodlnému životu“. Podle něj mohl sport katolické církvi posloužit jako nástroj pro odstraňování nečestnosti, nemravnosti nebo rouhání.³⁰

³⁰ Tamtéž, s. 137–140, 148

2) Rouhání a Itálie

Po dlouhou dobu byla Itálie zemí s nízkým počtem náboženských konfliktů, protože se jednalo o stát s nábožensky homogenní populací, ale to se v posledních letech změnilo. V zemi se dnes nachází mnoho přistěhovalců různých vyznání a italský právní systém se musí této už multikulturní společnosti přizpůsobit,³¹ čímž se dostává do popředí také otázka kriminalizace rouhání.

2.1) Rouhání v italském právu

Ve státě Apeninského poloostrova se pod rouháním tradičně rozuměla jakákoli urážka katolické církve. Už před sjednocením Itálie v roce 1860 byly v Sardinském království zaznamenány případy soudních procesů vedených proti intelektuálům za jejich spisy, které vzbuzovaly pochybnosti o katolické věrouce.³²

Nicméně léta po sjednocení italského království se vyznačovala růstem liberálních myšlenek, které se snažily oddělovat církev od státu. V rámci těchto snah se v Zanardelliho³³ trestním zákoníku z roku 1889 v sekci věnované rouhání neobjevily žádné výjimky vůči katolické církvi oproti jiným náboženstvím, jež byly tehdy v naprosté menšině.³⁴ Ačkoliv stále platil článek 1 Albertinského statutu z roku 1848, který definoval římskokatolickou církev jako státní náboženství, začal být chápán spíše jako pocta církvi než jako jasné pravidlo.³⁵

Situace se změnila s nástupem fašismu. Během něj se představitelům a vyznavačům katolictví dostalo důležitějšího postavení, které již daleko více odpovídalo článku 1 Albertinského statutu. Od 20. let 20. století fašistický režim katolickou církev upřednostňoval a zaručoval ji větší ochranu než ostatním náboženstvím.³⁶ Z tohoto období jsou rovněž známy četné případy diskriminace a utlačování protestantských komunit ze strany státu, podnětené římskokatolickou církví.³⁷ Její pozice se i právně stvrdila s příchodem Roccova trestního zákoníku v roce 1932.³⁸

³¹ TEMPERMAN, Jeroen a Andrés KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 339–340.

³² Tamtéž, s. 342

³³ Giuseppe Zanardelli byl italský ministr spravedlnosti a premiér

³⁴ GIANFREDA, Anna. *Religious Offences in Italy*, s. 183.

³⁵ TEMPERMAN, Jeroen a Andrés KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 342–343.

³⁶ GIANFREDA, Anna. *Religious Offences in Italy*, s. 183.

³⁷ MITHANS, Gašper. *The Italian Fascist regime, the Catholic Church and Protestant religious minorities in terre redente (1918-40)*, s. 57.

³⁸ TEMPERMAN, Jeroen a Andrés KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 343.

Italský právní systém tradičně rozlišuje mezi dvěma druhy rouhání — urážkou a rouháním. Rozdíl spočívá v oběti útoku. Zatímco v případě urážky je jejím terčem náboženství samotné (duchovní, věřící či nějaké svaté předměty), při rouhání se cílí přímo na boha, symboly nebo osobnosti daného náboženství. Zanardelliho trestní zákoník se vyjadřoval pouze k urážce. Roccův zákoník již představil urážku i s rouháním a odlišoval tresty za provinění proti katolické církvi a vůči jiným náboženstvím. Za prohřešek proti římskokatolickému náboženství mohl být viník uvězněn, zatímco za stejné provinění vůči kterémukoli jinému náboženství byl pouze pokutován.³⁹

V roce 1948 se Itálie stala republikou. Ačkoliv ústava zaručovala rovnost všech náboženství před zákonem, Roccův trestní zákoník nebyl upraven, jak by se nejspíš očekávalo.⁴⁰ Po dobu necelých třiceti let se italský ústavní soud řídil zákoníkem, který považoval katolictví za státní náboženství, protože se stále jednalo o náboženství většiny obyvatel Itálie, tudíž podle soudu ani zákony týkající se rouhání ústavě neodporovaly. Jelikož se v této oblasti legislativy stále nepodnikaly žádné kroky, vydal ústavní soud až mezi lety 1995 a 2005 sérii prohlášení, ve kterých definoval tyto zákony jako protiústavní. Výsledkem bylo odstranění výrazu „státní náboženství“ ze zákonů týkajících se provinění vůči náboženství a upravení trestů tak, aby se postavení katolické církve nelišilo od ostatních náboženství. V roce 1999 už bylo rouhání sankcionováno pouze pokutou.⁴¹

V roce 2006 proběhla v Itálii reforma trestního práva. Ta se vzdálila od ochrany náboženských skupin a zaměřila se spíše na ochranu jednotlivců a jejich náboženskou svobodu. Přesto lidé, kteří se nehlásí k žádnému náboženství, zůstali v této oblasti práva nechráněni,⁴² což není jediný problém reformy. Ten další tkví v definici. V zákoně, který se věnuje rouhání, se nově píše o ochraně „náboženských denominací“. Existují dlouholeté právní debaty, které se snaží objasnit, co všechno tento problematický pojem zahrnuje. Reforma se týkala pouze jednoho druhu rouhání, a to urážky. Rouhání, jakožto přímá urážka boha, mezitím postupně upadalo v zapomnění.⁴³

³⁹ GIANFREDA, Anna. Religious Offences in Italy, s. 182–184.

⁴⁰ TEMPERMAN, Jeroen a Andrés KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 343.

⁴¹ GIANFREDA, Anna. Religious Offences in Italy, s. 184–186.

⁴² TEMPERMAN, Jeroen a Andrés KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 346.

⁴³ GIANFREDA, Anna. Religious Offences in Italy, s. 186–187.

Od reformy z roku 2006 se zákon týkající se urážky náboženské denominace použil zřídka. Například případy, které se týkaly článku 403, jenž uděluje pokutu za hanobení přívrženců, potažmo duchovních konkrétního náboženství, byly od zavedení reformy pouze tři. To jen dokládá, do jaké míry se tato ustanovení uvádějí v praxi a že reformy z roku 2006 jsou zastaralé a více symbolické než praktické.⁴⁴ Jednotlivá rozhodnutí soudu rovněž ukazují, jak je komplikované vyvážit svobodu projevu a svobodu vyznání. Reformy ustanovení o rouhání vzhledem k četnosti jejich používání napomáhají spíše svobodě projevu než ochraně věřících lidí, kteří jsou vystavováni urážlivému protináboženskému chování.⁴⁵

2.2) Vliv Evropy na dění v Itálii

Situace v Itálii kolem praktického využití zákona, týkajícího se rouhání, odpovídá současnému trendu západního světa, který tresty za rouhání podle zákona nepodporuje. Naopak je lidé kritizují. Rouhání jako součást trestního zákoníku je již považováno za minulost a do legislativ zemí dnešního moderního světa nepatří. Nicméně některé události nedávných let donutily Evropu nad právní ochranou svobody vyznání a svobody projevu znovu přemýšlet.

30. září 2005 vytiskly dánské noviny *Jyllands-Posten* sérii karikatur, z nichž většina zobrazovala proroka Muhammada.⁴⁶ Jedna zobrazovala proroka s turbanem, ve kterém byla bomba se zápalnou šňůrou.⁴⁷ Karikatury se stala terčem obrovské vlny kritiky a násilných protestů, které vyústily ve více než 250 nahlášených úmrtí. Zastánci svobody projevu zase zakládali kampaně na podporu Dánska a jeho politiky.⁴⁸ 30. ledna 2006, přesně čtyři měsíce od vydání kontroverzních karikatur, se dánské noviny v reakci na bouřlivou situaci muslimskému světu omluvily. Šéfredaktor novin *Jyllands-Posten* popsal obrázky proroka Muhammada jako příčinu vzniku několika vážných nedorozumění.⁴⁹ Nebyl jediným, kdo v rámci tohoto případu přiznal svou chybu. O sedm let později prohlásil Ahmad Akkari, jedna z vůdčích postav protestů proti

⁴⁴ TEMPERMAN, Jeroen a Andrés KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 348–349, 356.

⁴⁵ GIANFREDA, Anna. *Religious Offences in Italy*, s. 190–191.

⁴⁶ *Jyllands-Posten Muhammad cartoons controversy*. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Jyllands-Posten_Muhammad_cartoons_controversy.

⁴⁷ WATT, Nicholas. *Danish paper sorry for Muhammad cartoons*.

⁴⁸ *Jyllands-Posten Muhammad cartoons controversy*. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Jyllands-Posten_Muhammad_cartoons_controversy.

⁴⁹ WATT, Nicholas. *Danish paper sorry for Muhammad cartoons*.

Muhammadovým karikaturám, že se v roce 2006 mýlil a že dánské noviny měly právo je publikovat.⁵⁰

K další, ještě významnější události došlo o 9 let později. 7. ledna 2015 byly provedeny útoky na redakci francouzského satirického časopisu *Charlie Hebdo*, který stejně jako *Jyllands-Posten* vyvolal kontroverze zobrazením Muhammadových karikatur.⁵¹ Dva střelci, kteří se identifikovali s islamistickou teroristickou organizací al-Káida, zabili 12 lidí a 11 dalších zranili. Mezi oběťmi, které ozbrojený útok nepřežili, byl i Stéphane Charbonnier, karikaturista a ředitel *Charlie Hebdo*, jehož jméno figurovalo na seznamu cílů al-Káidy.⁵² Francouzská muslimská komunita pocítila nepříjemné následky. Jenom v týdnu po střelbě bylo ve Francii zaznamenáno 54 protimuslimských incidentů, které zahrnovaly mimo urážek a výhrůžek také střelbu či házení granátů do mešit.⁵³

Tento případ následovala série několika dalších podobných událostí na různých místech. 14. února 2015 bylo v dánské Kodani zraněno pět lidí a dva zemřeli. Jednalo se o veřejnou akci s názvem „Umění, rouhání a svoboda projevu“, kde mluvil kromě jiných také švédský umělec Lars Vilks, známý pro své kresby Muhammada. 3. května téhož roku zaútočily v budově *Curtis Culwell Center* v USA dva ozbrojenci na účastníky výstavy Muhammadových obrázků. Výsledkem bylo pouze zranění člena ochranky. Všechny tyto útoky byly snahou potrestat země západního světa za přílišnou svobodu projevu, kterou jejich legislativa svým občanům dává.⁵⁴

Evropské instituce zastávají v otázce trestů za rouhání v právu poměrně jednotný postoj, který nezměnily ani zmíněné nepokoje. To se týká i Rady Evropy ve Štrasburku. Její součástí, Evropský soud pro lidská práva, považuje dlouhodobě svobodu projevu za jeden z klíčových znaků demokratické společnosti, tudíž vnímá jako povinnost chránit i vyjádření, která mohou vzbuzovat kontroverze. Parlamentní shromáždění Rady Evropy v roce 2007 doporučilo zákony týkající se rouhání zrušit. Poukazovalo na fakt, že tato ustanovení často mají tendenci zvýhodňovat a chránit především dominantní náboženství dané země.⁵⁵

⁵⁰ Ahmad Akkari, Danish Muslim: I was wrong to damn Muhammad cartoons. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2013/aug/09/ahmad-akkari-islam-danish-cartoons-muhammad>.

⁵¹ Charlie Hebdo shooting. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Charlie_Hebdo_shooting#France.

⁵² TEMPERMAN, Jeroen a András KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 1.

⁵³ Charlie Hebdo shooting. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Charlie_Hebdo_shooting#France.

⁵⁴ TEMPERMAN, Jeroen a András KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 1.

⁵⁵ Tamtéž, s. 4–5

Rovněž Evropská Unie přijímá v této problematice podobné stanovisko. V roce 2013 doporučila dekriminizaci rouhání, protože jeho trestání podle zákona omezuje projev týkající se náboženství a většinou je nastaveno tak, aby znevýhodňovalo lidi hlásící se k náboženským či jiným menšinám. I v lednu 2015, pár dní po ozbrojeném útoku na redakci *Charlie Hebdo*, prohlásil premiér Francie Manuel Valls, že rouhání nebylo a nikdy nebude součástí francouzského práva.⁵⁶

Navzdory tomu, že vyjádření Rady Evropy, Evropské Unie či Francie svědčí o snaze tresty za rouhání z práva eliminovat a učinit tím další krok k větší svobodě vyznání, v Evropě k roku 2018 existovalo stále 13 zemí⁵⁷, které tento krok nečinily. Rouhání je v těchto státech trestáno nejen pokutami, ale dokonce i vězením.⁵⁸ To se týká i země Apeninského poloostrova.⁵⁹

Vývoj italského práva, jenž se vztahuje k urážkám náboženství, lze charakterizovat jako přechod od jejich úplné ochrany k ochraně částečné, která se týká pouze lidí, spojených s nějakou konkrétní denominací. Kromě toho se zákony o rouhání využívají v praxi pouze zřídkakdy. Zdá se, že italská legislativa jde střední cestou, jež se snaží chránit náboženskou svobodu i svobodu projevu zároveň, čímž se od ostatních evropských zemí tolik neliší. Reakce italského státu na události v Evropě jsou již o něco zajímavější, především na případ *Charlie Hebdo*. Ačkoli útok vyvolal mnoho veřejných debat rovněž v Itálii, nezměnilo se zde takřka nic. Italská legislativa nereflektovala útok a reakce na něj natolik, aby něco změnila v oblasti trestů za rouhání. Nezvýšil se ani počet incidentů, které by na kontrast mezi svobodou vyznání a svobodou projevu poukazovaly, jak by bylo možné předpokládat.⁶⁰

2.3) End Blasphemy Laws

Asi nejvýstižněji představuje postoj západního světa vůči rouhání v trestním právu celosvětová kampaň *End Blasphemy Laws*, která — jak je patrné již z názvu — usiluje o odstranění trestů za rouhání a dalších podobných zákonů z legislativ států. Byla spuštěna 30. ledna 2015, v reakci na ozbrojený útok na *Charlie Hebdo*. Za kampaní

⁵⁶ Tamtéž, s. 3, 25

⁵⁷ Jedná se o Černou horu, Finsko, Itálii, Kypr, Lichtenštejnsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rusko, Řecko, část Spojeného království (Severní Irsko a Skotsko), Švýcarsko a Turecko.

⁵⁸ V roce 2012 byl v Řecku odsouzen bloger Filippos Loizos k deseti měsícům vězení za rouhání. Vytvořil Facebookovou stránku, která zesměšňovala otce Paiziose, v Řecku velmi ctěného pravoslavného mnicha. Proti tomuto odsouzení protestovaly na sociálních sítích tisíce Řeků.

⁵⁹ GORMAN, Sophie. Blasphemy is a crime not only in Pakistan, but Europe too.

⁶⁰ TEMPERMAN, Jeroen a András KOLTAY. *Blasphemy and Freedom of Expression*, s. 356–357.

stojí *Mezinárodní humanistická a etická unie (IHEU)*, *Evropská humanistická federace (EHF)* a řada dalších koaličních partnerů.⁶¹ Mezi cíle kampaně patří mimo zrušení trestů za rouhání také seznamování s odsouhlasenými stanovisky mezinárodních smluv o lidských právech, které se proti rouhání trestanému zákonem jasně staví, či podpora komunikace mezi všemi obhájci této myšlenky.⁶²

Na webových stránkách kampaně se popisuje pět základních důvodů, proč by rouhání či urážka náboženství neměly být ze zákona trestány. Ten první poukazuje na problematický vztah se svobodou vyjádřit názor. Tvrdí, že ustanovení, chránící náboženství, často trestají kritiku, satiru, nebo dokonce pouhé otázky, což jsou nedílné části svobody projevu. Druhý důvod spočívá v přílišné ochraně náboženství, která může vést k nekritickému přijetí jakéhokoli chování představitelů dané náboženské skupiny. Pravdivá kritika nemůže být postavená mimo zákon. Ten třetí se týká konfliktu mezi náboženstvími samotnými. Křesťanství by považovalo za rouhání mluvit o Ježíši Nazaretském jako o „pouhém člověku“, zatímco pro islám by byla urážka jej nazývat „Božím synem“, proto kampaň vnímá už jen definici rouhání v zákoně jako problematickou. Čtvrtý důvod tkví ve schvalování násilností vůči náboženským menšinám. Tresty za rouhání se často týkají pouze toho náboženství, které v daném státě převažuje, čímž utiskují ostatní náboženské skupiny prostřednictvím útoků namířených proti těm, kteří se „rouhají“. Poslední problém rouhání v trestním zákoníku, který kampaň vnímá, spočívá v praktickém používání těchto ustanovení. V mnoha zemích západního světa se v praxi téměř neuplatňují, přesto nejsou z legislativ odstraněny, tudíž mohou být snadno zneužity.⁶³ Mezi takové země patří i Itálie.

Kampaň *End Blasphemy Laws* uvádí na svých webových stránkách také informace o každém státě, který v době jejího spuštění měl ve své legislativě i tresty za rouhání. Některé země je od té doby zrušily, např. Dánsko,⁶⁴ Island⁶⁵ nebo poměrně čerstvě i Řecko⁶⁶, většina států Evropy je však ve svých zákonech stále uchovává.⁶⁷ Stránky kampaně se věnují i zemi Apeninského poloostrova, ve které se dodnes trestá rouhání

⁶¹ Let's abolish all blasphemy laws, worldwide. Dostupné z: <http://end-blasphemy-laws.org/2015/01/lets-abolish-all-blasphemy-laws-worldwide/#more-396>.

⁶² About. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/about/>.

⁶³ What's Wrong With Blasphemy Laws?. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/whats-wrong-with-blasphemy-laws/>.

⁶⁴ Denmark. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/denmark/>.

⁶⁵ Iceland. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/iceland/>.

⁶⁶ Greece. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/greece/>.

⁶⁷ Europe. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/>.

pokutou. Zmiňuje také několik případů lidí, kteří byli za tento přečin potrestáni, včetně fotbalistů nejvyšší italské ligy.⁶⁸

⁶⁸ Italy. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/italy/>.

3) Rouhání a jeho trestání v Serii A

Serie A, italská první liga, patří ke špičkovým soutěžím v Evropě a hrají zde top kluby s těmi největšími hvězdami fotbalového světa. K nejúspěšnějším týmům patří Juventus Turín, ve kterém momentálně působí jeden z nejlepších hráčů nejen fotbalové současnosti, ale i historie — Cristiano Ronaldo. S klubem se pojí celá řada dalších významných fotbalových jmen — Zinedine Zidane, Alessandro Del Piero, Gianluigi Buffon, Michel Platini nebo současný trenér Andrea Pirlo. V tomto týmu hráli i čeští fotbalisté Pavel Nedvěd, který zde také zanechal výraznou stopu, nebo Zdeněk Grygera. V Serii A soutěží další tým, který patří k nejslavnějším na světě, AC Milán. Zde působili např. Brazilci Kaká či Ronaldinho, Paolo Maldini nebo také Čech Marek Jankulovski. Mezi další slavné týmy této ligy patří SSC Neapol, kde hrál i Diego Maradona nebo Slovák Marek Hamšík, AS Řím, se kterým je spjato jméno Francesco Totti, Inter Milán, Lazio Řím nebo Atalanta Bergamo.

S vysokou úrovní, kterou Serie A nepochybně má, se pochopitelně spojuje i zájem fotbalových fanoušků a médií z celého světa. Vše, co se v lize děje, je pečlivě sledováno. Zdá se tedy zajímavé, jak Italská fotbalová federace (FIGC) přistupuje k některým z problémů, které se v lize objevují, navzdory tlaku médií a fanoušků, a to se netýká pouze zavedení disciplinárních trestů za rouhání.

3.1) Problémy Serie A

FIGC se ve své historii musela potýkat s řadou problémů, které v nejvyšší italské fotbalové lize vyvstaly. I v současnosti se zde problémy stejně jako v každé jiné lize vyskytují. K těm nejzajímavějším, které mohou něco vypovídat i o problematice trestů za rouhání, se řadí korupční skandál *Calciopoli* v roce 2006 a téma rasismu v Serii A.

3.1.1) Korupce

Rok 2006 se zapsal do historie italského fotbalu primárně ze dvou důvodů. V tomto roce vyhrála italská fotbalová reprezentace po napínavém finálovém utkání s Francií⁶⁹ svůj čtvrtý mistrovský titul.⁷⁰ Také se ovšem jedná o rok, ve kterém Serie A zažila asi největší skandál, který sport na Apeninském poloostrově pamatuje.⁷¹

⁶⁹ Tento zápas byl smutným a kontroverzním rozloučením s profesionální kariérou hvězdného francouzského fotbalisty Zinedina Zidana. Utkání nakonec nedohrál kvůli obdržené červené kartě za úder hlavou do hrudi Itala Marca Materazziho. Zápas byl rozhodnut až na penalty po remízovém výsledku 1:1. Góly daly právě Zidane a Materazzi.

⁷⁰ BONETTI, Matteo. Italy: The Journey to Their 2006 World Cup Victory.

⁷¹ HAFEZ, Shamoan. Calciopoli: The scandal that rocked Italy and left Juventus in Serie B.

Už v roce 2004 se v Itálii začaly šířit znepokojující fámy o dopingu hráčů Juventusu, nelegálním sázení či zkorumpovaných rozhodčích, a tak je policie začala vyšetřovat. Ačkoliv se ukázaly jako neopodstatněné, vyšetřování přineslo něco daleko většího – rozsáhlý skandál s ovlivňováním zápasů, který do historie vstoupil pod názvem *Calciopoli*. Jeho hlavní postavou se stal sportovní ředitel Juventusu Turín Luciano Moggi, který se nelegální cestou pokoušel ovlivnit zápasy ve prospěch svého týmu. Měl mít vliv na volbu rozhodčích pro zápasy turínského celku a dokonce měli rozhodčí udělovat klíčovým fotbalistům ostatních týmů žluté karty tak, aby nesměli hrát proti „Staré dámě“, jak se týmu z Turína přezdívá.⁷² Kauza se týkala i samotných hráčů, a tak někteří z reprezentantů zažili smutný návrat do Itálie s vyhraným mistrovským titulem, když se vrátili do země, kde je hned nato vyšetřovatelé obvinili z korupce.⁷³

Ačkoliv byly do skandálu zapojeny i další týmy, nejhůře byl potrestán Juventus. Klub přišel o ligové tituly ze sezon 2004/05 a 2005/06, navíc sestoupil do druhé ligy Serie B, kde ještě začínal sezonu s handicapem devíti bodů. Luciano Moggi dostal doživotní zákaz činnosti v italském fotbale. Mezi další potrestané týmy patřila Fiorentina, které bylo v příští sezoně odebráno 15 bodů v Serii A a nesměla se účastnit Ligy mistrů. Reggina přišla o 11 bodů a musela zaplatit pokutu 100 000 euro. AC Milán ztratil 30 bodů v sezoně 2005/06 a 8 bodů v sezoně 2006/07. Srážku tří bodů obdrželo Lazio Řím, které se navíc nemohlo účastnit Evropské ligy, tehdy Poháru UEFA.⁷⁴ V italském fotbale se nejedná o první skandál tohoto typu. V roce 1980 došlo ke kauze s ovlivňováním zápasů, známé jako Totonero, která skončila několika zatčeními, zákazy činnosti⁷⁵ či sestupy klubů AC Milán a Lazio Řím do Serie B.⁷⁶

3.1.2) Rasismus

Rasismus představuje jeden z výrazných problémů evropského fotbalu. I když existuje nespočet kampaní, které proti němu bojují, a vedení evropských soutěží rovněž usilují o jeho odstranění z fotbalových stadionů, stále se rasismus na hřištích

⁷² V Serii A stejně jako v dalších evropských ligách se uděluje disciplinární trest zpravidla na jeden zápas, jakmile hráč během sezony obdrží určitý počet žlutých karet.

⁷³ BASU, Rangan. *Calciopoli 2006: The match-fixing scandal that got Juventus relegated.*

⁷⁴ HAFEZ, Shamoan. *Calciopoli: The scandal that rocked Italy and left Juventus in Serie B.*

⁷⁵ Asi nejznámějším potrestaným byl fotbalista Paolo Rossi, který dostal původně tříletý zákaz činnosti. Ten se nakonec zkrátil na 12 měsíců, aby mohl reprezentovat Itálii na Mistrovství světa 1982. Na tomto turnaji se nakonec stal nejlepším střelcem a výrazně tak pomohl své zemi k zisku mistrovského titulu. Je zajímavé, že oba skandály v italské lize jsou časově blízko také vítězství reprezentace na Mistrovství světa.

⁷⁶ WARREN, Dan. *The worst scandal of them all.*

objevuje, ať už skrze fanoušky, hráče nebo dokonce i rozhodčí. Serie A v tomto případě nepředstavuje výjimku. Nicméně FIGC zaujímá k tomuto problému postoj, který se fotbalovým federacím ostatních evropských států může zdát zvláštní.

V Italské lize hrají hráči afrického původu. Mnoho z nich se s rasismem v nějaké formě setkalo. V posledním roce se situace pravděpodobně zlepšila, jelikož mnoho rasistických útoků nejen v Serii A, ale i dalších ligách, přichází ze strany fanoušků, kteří v tomto období nemohli stadion navštěvovat nebo měli možnost přijít jen ve velmi omezeném počtu. Ovšem v době před koronavirovou krizí docházelo k napadání této povahy poměrně často.

V dubnu roku 2019 se stal bývalý hráč Juventusu Turín Moise Kean terčem rasistických nářeků domácích fanoušků při zápase v Cagliari. Italský reprezentant se rozhodl na tyto útoky odpovědět tak, že gól, který v zápase vstřelil, půjde oslavit právě před tyto fanoušky. K incidentu se poté vyjádřil jeho trenér i jeho spoluhráč. Oba kritizovali nejen fanoušky Cagliari, ale Keana samotného za jeho reakci.⁷⁷

V srpnu 2019 fanoušci téhož týmu vydávali opičí skřeky na adresu slavného útočníka Interu Milán Romela Lukaku poté, co proti jejich týmu skóroval z penalty. Po zápase Lukaku prohlásil, že se fotbal v otázce rasismu posouvá zpět. Od fanoušků Interu, svého vlastního týmu, pak dostal dopis, ve kterém mu vysvětlovali, že se od příznivců Cagliari jednalo o vyjádření respektu.⁷⁸ Zároveň mu psali, že voláním k boji proti rasismu v Itálii vytváří problém, který podle nich neexistuje.⁷⁹ Lukaku se dočkal nepříjemných incidentů, které byly vnímány jako rasistické, nejen ze strany fanoušků.

K asi nejbizarnějšímu případu rasismu v Serii A došlo v září roku 2019, když osmdesátiletý fotbalový novinář Luciano Passirani mluvil jako host v italském televizním pořadu o Lukakuovi. Ve snaze vychválit hvězdného útočníka Interu Milán řekl, že jediný způsob, jak jej může obránce zastavit, je dát mu 10 banánů. Passirani se poté za svůj výrok omluvil a televizní ředitel bezprostředně poté oznámil, že se v pořadu už nikdy neobjeví.⁸⁰

V posledním čtvrtletí roku 2019 se italská fotbalová scéna setkala ještě s mnoha rasistickými útoky, a tak se italské sportovní noviny *Corriere dello Sport* rozhodly na začátku prosince otisknout titulní stránku s protirasistickou zprávou. Nicméně i boje

⁷⁷ WINE II, Donald. Black History Month: Serie A's constant racism problem.

⁷⁸ Tamtéž

⁷⁹ DANÍČEK, Tomáš. Serie A trestá dva hráče za rouhání a řeší, co s Balotellim.

⁸⁰ CHRISTENSON, Marcus. Italian football pundit sacked for racist on-air remarks about Romelu Lukaku.

proti rasismu samotné v italském podání mohou pro leckoho působit rasisticky. To platí i o úvodní straně zmíněných novin, na kterých byli vyobrazeni dva fotbalisté černé pleti — častá oběť Romelu Lukaku a obránce AS Řím Chris Smalling — s velkým nadpisem „Black Friday“. Inter Milán i AS Řím noviny ostře kritizovaly a zakázaly přístup novin k jejich týmům až do ledna.⁸¹

Rovněž v prosinci 2019 se také Serie A pokusila na problém zareagovat, opět podle mnohých nepříliš šťastným způsobem. Představila kampaň, kterou tvořila umělecká práce, vyobrazující tři opice, které měly reprezentovat tři různé rasy. Autor Simone Fugazzotto řekl, že se tím snažil vyjádřit, že jsme všichni stejné rasy. Kampaň se setkala s takovou kritikou, že se za ni šéf Serie A Luigi De Siervo nakonec omluvil.⁸²

3.2) Rouhání v Serii A před rokem 2010

Když se na jaře roku 2020 vlivem koronavirové krize vyprázdnily stadiony od fanoušků, ustoupil problém s rasismem do ústraní a do popředí se pomalu dostává jiný, pro evropské ligy zajímavý úkaz — disciplinární tresty za rouhání. Ačkoliv byly tyto tresty zavedeny až v roce 2010, v historii italské nejvyšší soutěže je možné najít pár případů se starším datem.

V sezoně 1975/76 se hned v druhý hrací den utkal tým Como s Juventusem, nováček soutěže, který čerstvě postoupil ze Serie B, proti vítězům minulého ročníku. Bylo tedy překvapení, když se hráčům Coma podařilo otočit jednogólové vedení favorita na 2:1. Na konci utkání se kapitán vedoucího mužstva Claudio Correnti dopustil podle rozhodčího rouhání, když křičel na svého spoluhráče. Sudí Menegali Correntiho dobře slyšel a nařídil nepřímý volný kop pro Juventus. Ten hráči Staré dámy nakonec proměnili a zápas tak skončil nerozhodně 2:2.⁸³

Mezi další hráče, které rozhodčí potrestali za rouhání, patřili Bruno Conti v roce 1985 v zápase Verony s AS Řím nebo Marco Pacione, který byl v zápase mezi Ascoli a Reggianou vyloučen po první minutě za rouhání poté, co dostal od obránce soupeře úder kolenem. V 90. letech se museli za rouhání omluvit legenda Juventusu Alessandro Del Piero a tehdejší trenér Bologni Renzo Ulivieri. Rovněž v tomto období byl vyloučen i trenér Marcelo Lippi, který tresty za rouhání ostře kritizoval. 30. října

⁸¹ WINE II, Donald. Black History Month: Serie A's constant racism problem.

⁸² Italy: Serie A chief apologizes for anti-racism campaign featuring monkeys. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/italy-serie-a-chief-apologizes-for-anti-racism-campaign-featuring-monkeys/a-51701724>.

⁸³ D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano.

2001 vyzvalo FIGC rozhodčí, aby trestali rouhání. V následujících týdnech byli někteří aktéři zápasu⁸⁴ potrestáni za rouhání, ale až do roku 2010 se debaty ohledně tohoto tématu objevily jen zřídka.⁸⁵

3.3) Zavedení trestů za rouhání

V únoru roku 2010 se v italských fotbalových soutěžích zavedly tresty za rouhání. Podle nových pravidel může být hráč za rouhavé vyjadřování vyloučen ze zápasu, aby se předešlo možnému riziku většího výskytu násilí během utkání. Ve vyjádření prezidenta FIGC, podpořeném i prezidentem Italského národního olympijského výboru (CONI), stojí, že zpráva, kterou fotbal novým generacím přináší, nemá obsahovat násilí či urážky na hřišti, což podle něj zahrnuje i rouhání. Toto prohlášení vzalo FIGC skutečně vážně. Nejenže pravidlo nabylo účinnosti okamžitě během rozehrané sezony 2009/10, ale najalo si pro tyto účely i lidi na odezírání ze rtů.⁸⁶

Na tento krok FIGC se objevilo několik reakcí. Rozhodnutí federace podpořil italský obránce Nicola Legrottaglie, podle kterého musí všichni fotbalisté na hřišti být dobrým příkladem.⁸⁷ Nicméně jeho vyjádření bylo spíše ojedinělé. Zavedení trestů za rouhání na hřišti sklidilo podstatně více negativní kritiky.

Mezi přední kritiky tohoto kroku patřila odborová organizace FIFPro, jejíž argumenty se podobaly tendencím západního světa. Organizace prohlašovala, že se jedná o zásadní narušení svobody projevu fotbalistů, na které Italská fotbalová federace nemá právo, i když připouští, že pokud hráči na hřišti tímto způsobem klejí, tak to není příjemné. Nabízela ovšem jiné řešení. Doporučila, aby FIGC tento problém řešila spíše lepší výchovou a vzděláním fotbalistů.⁸⁸

Marcello Lippi, bývalý úspěšný trenér Juventusu a italské reprezentace, kterou v roce 2006 dovedl k zisku mistrovského titulu,⁸⁹ se k zavedení pravidla také vyjadřoval. Snažil se vysvětlit, že v Toskánsku se takto normálně mluví a není záměrem těmito slovy Boha úmyslně urážet. Dokonce uvedl, že tyto výrazy se ve

⁸⁴ Byli to například trenér FC Empoli Silvio Baldini, fotbalista Sampdorie Janov Francesco Flachi nebo kouč Atalanty Giovanni Vavassori.

⁸⁵ Tamtéž

⁸⁶ GIANFREDA, Anna. Religious Offences in Italy.

⁸⁷ D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano.

⁸⁸ GIANFREDA, Anna. Religious Offences in Italy.

⁸⁹ PISANI, Sacha. Former Juventus and Italy boss Lippi announces coaching retirement.

slovníku obyvatel tohoto regionu objevují podobně často jako slova zelená, červená nebo bílá.⁹⁰

Kritika přišla i ze strany médií. Italské sportovní noviny *La Gazzetta dello Sport* vydala pro své čtenáře anketu, podle níž 52 % lidí nesouhlasilo s udělením červené karty za rouhání.⁹¹ Americký slavný sportovní web *Bleacher Report* se rovněž k novému pravidlu kriticky vyjadřoval. V jednom ze svých článků mluvil o trestech za rouhání dokonce s velmi ostrou ironií.⁹² Americký fotbalový web *Goal* kritizoval rozhodnutí také satiricky a poukázal na problém rasismu, který by Serie A měla řešit spíše.⁹³

3.4) Aktéři zápasu potrestaní za rouhání

Následující podkapitola popisuje všechny případy trestů za rouhání v letech 2010–2020, přičemž nezáleží na tom, jestli se jednalo o fotbalisty, trenéry či sportovní ředitele nebo jestli jejich prohřešek potrestali již rozhodčí na hřišti nebo jej zachytily až zpětně kamery. Někteří dostali jednozápasový trest, jiní zase vyvázli pouze s pokutou. Podkapitola uvádí i dva případy z nižších soutěží.

3.4.1) Domenico di Carlo a Davide Lanzafame

28. 2. 2010 se italský kouč týmu Chievo Verona Domenico di Carlo v zápase s Cagliari přesvědčil, že nové pravidlo toleranci opravdu nepřipouští.⁹⁴ Zachytily jej kamery, jak ve třetí minutě druhého poločasu řekl formuli „porco Dio“, která nazývá Boha prasetem. Dostal jednozápasový trest. Kamery v tomto zápase zachytily i italského hráče Chieva Michela Marcoliniho, jak po svém vyloučení řekl „Dio“. Liga jej ovšem trestu zbavila, protože usoudila, že Marcolini použil výraz „Diaz“, ačkoliv se tak na hřišti nikdo nejmenoval.⁹⁵ Ve stejný den byl za stejný prohřešek potrestán i italský útočník Parmy Davide Lanzafame.⁹⁶

3.4.2) Nicola Pozzi

Hráči Serie A nejsou v bezpečí ani ve svých šatnách. Na podzim roku 2010 dostal disciplinární trest na jeden zápas italský útočník Sampdorie Janov Nicola Pozzi. Po

⁹⁰ D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano.

⁹¹ Tamtéž

⁹² VERNET-RIERA, Josep. Juventus' Gigi Buffon to be Punished for Blasphemy.

⁹³ RIGG, Zac Lee. Phalanx Prophecy: Serie A Banishes, And Now Punishes, Blasphemy.

⁹⁴ HOOPER, John. Italian coach banned for taking God's name in vain.

⁹⁵ RIGG, Zac Lee. Phalanx Prophecy: Serie A Banishes, And Now Punishes, Blasphemy.

⁹⁶ Duo banned amid blasphemy crackdown. Dostupné z: <https://www.fourfourtwo.com/news/duo-banned-amid-blasphemy-crackdown>.

zápase proti Ceseně, který se fotbalistům Janova nakonec podařilo vyhrát, se měl v šatně dopustit rouhání. Kvůli tomuto prohřešku pak chyběl v následujícím zápase proti Catanii.⁹⁷

3.4.3) Rino Foschi a Sergio Pellissier

V roce 2012 byli za rouhání suspendováni dva aktéři zápasu. V dubnu se takto provinil italský útočník Chieva Sergio Pellissier v zápase proti AC Milán.⁹⁸ V té době Chievo stále trénoval Domenico di Carlo, první oběť pravidla. Situaci komentoval tak, že podobná slova říkají i ostatní svěřenci týmů, kteří potrestáni nejsou, a že si nelze vybírat dle libosti, kdo bude potrestán a kdo ne.⁹⁹ V listopadu téhož roku dostal jednozápasový trest i sportovní ředitel FC Janov Rino Foschi.¹⁰⁰

V této době se proti trestům za rouhání hodně protestovalo, protože penalizováni byli pokaždé nepřilíš důležití hráči spíše menších týmů. Za poslední měsíce totiž existovaly jasné důkazy rouhání ze strany slavných fotbalistů jako Zlatan Ibrahimović, Gennaro Gattuso nebo Maicon, kteří jednozápasový trest neobdrželi.¹⁰¹

3.4.4) Luca Siligardi

V říjnu roku 2013 se stal obětí suspendace za rouhání italský útočník Livorna Luca Siligardi. V zápase proti Bologni naskočil Siligardi do rozehraného utkání. Ve druhém poločase vyslal na bránu soupeře nebezpečnou střelu, která ovšem nakonec letěla těsně mimo bránu, načež se měl fotbalista Livorna rouhat. Dostal trest na jeden zápas.¹⁰²

3.4.5) Jeremy Menez a Daniele Padelli

Na jaře roku 2015 byli potrestáni dva hráči. Nejdříve se provinil francouzský útočník AC Milán Jeremy Menez, který se po utkání proti Janovu nemohl účastnit dalších čtyř zápasů. Svůj rozsáhlý disciplinární trest dostal za konfrontaci s protihráčem, urážení rozhodčího i rouhání.¹⁰³ O pár týdnů později měl být potrestán

⁹⁷ Pozzi Banned for Blaspheme. Dostupné z: https://www.eurosport.com/football/serie-a/2009-2010/pozzi-banned-for-blaspheme_sto2528716/story.shtml.

⁹⁸ Bestemmia e stop: bufera per Pellissier. Dostupné z: http://archivistorico.gazzetta.it/2012/aprile/14/Bestemmia_stop_bufera_per_Pellissier_ga_10_120414008.shtml.

⁹⁹ D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano.

¹⁰⁰ Genoa, Foschi:| Fermato una giornata per bestemmia. Dostupné z: <https://www.calcio.com/national/genoa-foschi-fermato-una-giornata-per-bestemmia-764583>.

¹⁰¹ D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano.

¹⁰² PELIZZARI, Dario. Siligardi, la bestemmia che vale una squalifica.

¹⁰³ Menez, insulti e bestemmie: 4 i turni di squalifica. Le motivazioni. Dostupné z: https://www.affaritaliani.it/sport/menez-insulti-bestemmie-quattro-turni-di-squalifica-al-milanista-365463.html?refresh_ce.

za rouhání na jeden zápas také brankář FC Turín Daniele Padelli, po odvolání mu však stačilo pouze zaplatit pokutu 10 tisíc euro.¹⁰⁴

3.4.6) Rolando Maran

V září roku 2016 obdržel trest na jeden zápas opět trenér Chieva. Tentokrát to byl už jiný Ital — Rolando Maran. Během utkání proti Laziu zachytily kamery manažera týmu z Verony při slovním rouhání, kvůli kterému nemohl v dalším zápase proti Udinese koučovat svůj tým z lavičky. Obvinění odmítl. Tvrdil, že se rouhavě nevyjadřoval a že rozhodnutí ligy jej uráží.¹⁰⁵

3.4.7) Rolando Mandragora a Gian Piero Gasperini

Na konci srpna v roce 2018 potrestala Serie A jednozápasovou suspendací za rouhání italského záložníka Udinese Rolanda Mandragoru, který měl během zápasu se Sampdorií říct italské fráze „Porca Madonna“ a „Dio Cane“, které nazývají Pannu Marii prasetem a Boha psem.¹⁰⁶ O případu jednadvacetiletého fotbalisty psala i sportovní sekce webu BBC. V jejím článku uvádí, že se jedná možná o první případ fotbalisty potrestaného za rouhání,¹⁰⁷ což dokládá, jak málo pozornosti se pravidlu ve fotbalovém světě věnovalo. O několik týdnů později musel kvůli frázi „porco Dio“ vynechat jeden zápas italský trenér Atalanty Gian Piero Gasperini.¹⁰⁸

3.4.8) Matteo Scozzarella

Na konci října roku 2019 vynechal jeden zápas kvůli trestu za rouhání italský středopolař Parmy Matteo Scozzarella. Ve stejnou dobu byl Serií A společně s ním stíhán i další italský střední záložník Fabrizio Magnanelli, hrající v Sassuolu. Tomu se podařilo po odvolání jednozápasové suspendaci vyhnout.¹⁰⁹

3.4.9) Martín Caceres, Beppe Iachini a Milan Škriniar

V červnu roku 2020 trestala Serie A za rouhání hned tři aktéry zápasů. Nejdříve se měl nevhodně vyjadřovat uruguayský obránce Fiorentiny Martin Caceres poté, co jej hlavní rozhodčí vyloučil, čímž musel vynechat dva další zápasy, jeden za vyloučení

¹⁰⁴ TURCO, Fabrizio. Torino, Padelli si riprende la porta granata: squalifica tolta in appello.

¹⁰⁵ Chievo, Maran si difende: "Bestemmia? Mai detta. Mortificato e arrabbiato". Dostupné z: <https://www.gazzetta.it/Calcio/17-09-2016/chievo-maran-si-difende-bestemmia-mai-detta-mortificato-arrabbiato-17085036345.shtml>.

¹⁰⁶ SHERLOCK, Harry. Italy midfielder Mandragora banned for blasphemy.

¹⁰⁷ Udinese's Rolando Mandragora suspended for 'blasphemous remarks'. Dostupné z: https://www.bbc.com/sport/football/45347238?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter.

¹⁰⁸ BAIRNER, Robin. Atalanta boss Gasperini handed ban for blasphemy.

¹⁰⁹ Blasfemia, accolto il ricorso del Sassuolo per Magnanelli. Dostupné z: <https://www.calciofinanza.it/2019/10/30/espressioni-blasfeme-magnanelli-squalifica/>.

a jeden za následné rouhání. V totožném utkání byl za stejný prohřešek vyloučen i kouč Fiorentiny Beppe Iachini, který pak dostal jednozápasovou suspendaci.¹¹⁰

Třízápasový trest si vykoledoval slovenský obránce Interu Milán Milan Škriniar. Na konci utkání proti Sassuolu dostal červenou kartu, na kterou reagoval urážkami rozhodčího, jež zahrnovaly i rouhavé vyjadřování. Musel také zaplatit pokutu 10 tisíc euro.¹¹¹ Po tomto případě se mnozí ptali, proč nebyla za stejný prohřešek potrestána také brankářská legenda Gianluigi Buffon, který použil podobná slova o pár dní dříve při penaltovém rozstřelu proti Neapoli ve finále italského poháru.¹¹²

3.4.10) Bryan Cristante a Gianluigi Buffon

V prosinci roku 2020 zachytily kamery při rouhání italského záložníka AS Řím Bryana Cristanteho. V utkání proti Bologni vedli fotbalisté Říma už 3:0, když si nešťastník Cristante srazil neškodnou střelu soupeře do vlastní sítě a svou frustraci si vybil nepovolenými slovy. Jeho tým to ovšem nemuselo mrzet, AS Řím zápas nakonec vyhrál 5:1. Nicméně v příštím zápase proti FC Turín se museli obejít bez služeb Bryana Cristanteho, který si odpýkával trest za rouhání.¹¹³

Jednozápasovému trestu opět unikla gólmanská legenda a mistr světa z roku 2006 Gianluigi Buffon. Třiačtyřicetiletý brankář Juventusu Turín se rouhavě vyjadřoval v prosincovém zápase proti Parmě, který Stará dáma vyhrála 4:0. Až o necelé dva měsíce později rozhodla FIGC o pokutě pro Buffona ve výši pěti tisíc euro.¹¹⁴ O případu těchto dvou fotbalistů informuje také kampaň *End Blasphemy Laws*.¹¹⁵

3.4.12) Uplatnění v nižších soutěžích

Tresty za rouhání platí i v nižších soutěžích, a tak lze některé případy najít i zde. Serie B — druhá nejvyšší fotbalová liga v Itálii — zaznamenala před Velikonocemi v roce 2010 mnoho disciplinárních trestů. Mezi nimi byla i suspendace za rouhání pro

¹¹⁰ GANNON, Toby. Iachini and Caceres banned for blasphemy.

¹¹¹ Inter, tre giornate di squalifica per Skriniar: «Insulto all'arbitro e bestemmia». Dostupné z: <https://www.calcioefinanza.it/2020/06/25/inter-squalifica-skriniar-bestemmia/>.

¹¹² D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano.

¹¹³ HARVEY, Thomas. Roma's Bryan Cristante Hit With Ban For Making 'Blasphemous Expressions' Following An Own Goal.

¹¹⁴ Buffon fined €5,000 for blasphemy in Serie A game. Dostupné z: <https://www.the42.ie/gianluigi-buffon-blasphemy-5358803-Feb2021/>.

¹¹⁵ Italian authorities continue to crackdown on perceived 'blasphemy' on the pitch. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/2020/12/italian-authorities-continue-to-crackdown-on-perceived-blasphemy-on-the-pitch/>.

Salvatora Campilonga, trenéra Empoli a velmi nábožensky založeného člověka, který se proti trestu odvolával s tím, že jeho vyjádření nebylo v žádném případě rouhavé.¹¹⁶

Asi nejbizarnější případ se stal v Serii D v prosinci 2013. Zápas mezi týmy Vermiglio a Ozolo Maddalene musel být přerušen, protože hlavní rozhodčí udělil v průběhu utkání červenou kartu za rouhání pěti fotbalistům týmu hostů,¹¹⁷ kterému na hřišti dle pravidel chybělo již příliš mnoho hráčů, aby mohli v zápase pokračovat.

3.5) Možné důvody zavedení a reálné dopady

FIGC založila penalizace za rouhání v době, kdy se v Evropě rozvíjel spíše boj proti uzákoněným trestům za toto provinění. Navzdory kritice si Italská fotbalová federace nové pravidlo prosadila a i když představuje reguli, které si zahraniční média příliš nevšímají a její uplatnění za prvních deset let existence nebylo příliš časté, stále ji FIGC nezrušila. Pro takové rozhodnutí může existovat několik důvodů a má i své dopady.

3.5.1) Omezení narůstajícího rouhání

Kaká, bývalý vynikající fotbalista a křesťan, přestoupil ještě v době před zavedením pravidla z AC Milán do Realu Madrid. Po přestupu přiznal, že ve Španělsku se lidé rouhají daleko méně než v Itálii.¹¹⁸ Slova Brazilce potvrdil i Marcello Lippi, když mluvil o četnosti používání těchto slov v Toskánsku. Tyto případy potvrzují, že se v Itálii (minimálně v některých jeho částech) podobně jako v dalších evropských zemích říká při běžné mluvě výrazy, které jsou pro většinu praktikujících křesťanů zapovězené.

Je možné, že v roce 2010 dosáhlo rouhání mezi fotbalisty již takové míry, že to FIGC nemohla nechat bez povšimnutí a zavedla za toto provinění přísné tresty. Nicméně zaznamenané případy rouhání před ustanovením nového pravidla tomu neodpovídají. Počet kauz, kdy se fotbalisté rouhali a byli potrestáni nebo se pak museli omlouvat, před rokem 2010 nedosahuje žádného vysokého čísla. Ani nelze pozorovat vzestupnou tendenci, která by FIGC musela donutit k tak ráznému kroku.

Jednotlivé případy aktérů zápasu potrestaných za rouhání v letech 2010–2020 nenaznačují, že by se počet rouhajících osob na hřišti za tu dobu snížil. Spíše se zdá,

¹¹⁶ «Bestemmia? Ma se digiuno per la Pasqua». Dostupné z: http://archivistorico.gazzetta.it/2010/aprile/07/Bestemmia_digiuno_per_Pasqua__ga_10_100407070.shtml.

¹¹⁷ D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano.

¹¹⁸ BOCCI, Alessandra. Kakà: «In Spagna bestemmiano meno».

že narůstá. To znamená, že pokud primárním cílem tohoto pravidla skutečně bylo rouhání omezit, pak se to Italské fotbalové federaci zatím nepodařilo.

3.5.2) Vytyčení hranic pro zahraniční fotbalisty

Počet hráčů ze zahraničí ve špičkových evropských ligách počátkem nového tisíciletí výrazně vzrostl. Obecně platí, že čím větší věhlas klub má, tím větší diverzitou fotbalistů disponuje. I v národních týmech evropských zemí se stále častěji objevují fotbalisté s kořeny z různých zemí světa. Z problémů s rasismem, se kterým se Italská fotbalová federace potýká, může vyplývat, že italští fotbaloví fanoušci trend posledních let nenesou s libostí. S rasisticky laděnými útoky v Serii A se museli potýkat i reprezentanti Itálie, příkladem je útočník Moise Kean.

Je možné, že se Italská fotbalová federace pokoušela zavedením trestů za rouhání poukázat na zdejší náboženské dědictví a ochránit jej. Nicméně tento pokus se zdá být neúspěšný vzhledem k tomu, že valná většina potrestaných fotbalistů pochází z Itálie. Naopak někteří zahraniční hráči podezřelí z rouhavého vyjadřování se trestu vyhnuli. Tento cíl se tedy rovněž zdá nepravděpodobný.

3.5.3) Výchova fotbalistů

Podle FIGC spadá rouhání pod urážlivé a násilné chování, které zcela pochopitelně tolerovat nechce. Je pravdou, že většina potrestaných aktérů zápasu použila „Boží slova nadarmo“ jako projev své frustrace, ať už byli vyloučeni nebo se jim zkrátka něco nepovedlo. Použitím těchto slov ovšem větší nepokoje či násilí nevyvolávali, čehož se představitelé Italské fotbalové federace báli také a uváděli to rovněž jako důvod ustanovení tohoto pravidla. I tento cíl lze tedy považovat za neúspěšný. Ovšem lze jej nejspíš vnímat jako nejpravděpodobnější důvod zavedení regule, protože FIGC jedná podobně jako v případě boje proti rasismu. Italské snahy jsou v této oblasti zvláštní a hodně kritizovány, stejné je to i u snahy omezit na hřištích násilí. Pokud se v obou případech připustí, že záměrem Italské fotbalové federace je skutečně to, co tvrdí, tedy boj proti rasismu v prvním případě a omezení násilí na hřištích v druhém případě, pak je jednání v obou případech velmi podobné.

Ačkoliv mají dnes fotbalisté díky svému vlivu velkou zodpovědnost za své chování a Italská fotbalová federace si to dobře uvědomuje, pořád mají rovněž svobodu projevu, jež je jim tímto pravidlem upírána. Kritizuje to nejen FIFPro, podle níž na takové pravidlo nemá FIGC právo, ale i samotná kampaň *End Blasphemy Laws*.

3.5.4) Posílení role katolické církve

Zdá se pochopitelné, když se FIGC snaží přinutit hráče v zemi, která je kolébkou křesťanství, nepoužívat slova, jež nejsou v souladu s tím, co by měl pravověrný křesťan říkat. Nicméně způsob, jak tohoto cíle Italská fotbalová federace dosahuje, lze považovat za nešetrný. Nejenže tím omezuje svobodu projevu, ale i umenšuje pozici ostatních náboženství.

Z jednotlivých případů vyplývá, že FIGC trestá pouze slova v italštině a pouze ta, která jsou vnímána jako urážlivá pro křesťanství, především pro katolickou církev. Zavedením tohoto pravidla Italská fotbalová federace pozici katolictví na italských hřištích výrazně zvýhodnila. Navíc podle italského právního systému trestá rouhání, nikoliv urážku, tedy útok namířený proti bohu, nikoliv proti věřícím či duchovním. To znamená, že penalizuje provinění, které bylo postaveno mimo zákon za fašistické Itálie, kdy se katolická církev těšila z výsadního postavení. Roccův trestní zákoník z tehdejšího období trestal některé útoky proti katolictví i vězením, zatímco v případě jiných náboženství se jednalo pouze o pokutu. Serie A aktéry zápasu trestá za slova, která mohou být vnímána jako útok proti křesťanství, vyloučením a suspendací na jeden zápas, zatímco potenciálními útoky na jiná náboženství se nezabývá. Vzhledem k tomuto faktu a vlivu, který katolická církev na sport a jeho vývoj v Itálii má, se lze domnívat, že na založení nového pravidla se podílela.

3.5.5) Možnost zneužití

Suspendace hráčů a dalších za rouhání lze snadno zneužít. Jak už výše bylo zmíněno, existují zvláštní případy fotbalistů s větším věhlasem, kteří „Boží slova nadarmo“ prokazatelně řekli a žádný trest je nestihl. Někteří zase dokázali vyváznout jen s pokutou. V Serii A, která již dvakrát musela řešit závažné kauzy s ovlivňováním zápasů, je riziko, že se něco podobného stane znovu a rovněž toto pravidlo může posloužit jako nástroj.

Závěr

Tato bakalářská práce pojednávala o trestech za rouhání v nejvyšší italské fotbalové lize „Serie A“ a o okolnostech jejich zavedení. Serie A patří k nejlepším evropským ligám a v roce 2010 zde Italská fotbalová federace zavedla suspendaci za neobvyklý prohřešek. Rozhodčí mají povinnost vyloučit udělením červené karty jakéhokoli aktéra zápasu za rouhání, načež dostane potrestaný ještě disciplinární trest, většinou na jeden zápas. Pokud si sudí nedovoleného vyjadřování nevšimne, může jej objevit ještě kamerový systém a účastník utkání obdrží dodatečně jednozápasovou suspendaci. Tento způsob byl uplatněn při valné většině případů.

Cílem práce bylo na základě objasnění všech podstatných okolností stanovit pravděpodobné důvody a reálné dopady zavedení trestů za rouhání v Serii A. V prostředí Evropy, jejíž důležité instituce bojovaly za svobodu projevu, která zahrnovala i odstraňování sankcí a dalších trestů za rouhání z legislativ států, vznikly a stále existují penalizace za „Boží slova řečená nadarmo“. Jednání FIGC se v tomto kontextu zdá podivné a bylo z mnoho stran kritizováno.

Práce popisovala důležité okolnosti zavedení trestů za rouhání, jednotlivé případy jejich uplatnění a stanovila několik možných cílů, kterých FIGC nejspíše chtěla dosáhnout, a dopadů, které toto rozhodnutí může mít. Ukázalo se, že podle okolností a udělených trestů za rouhání je nepravděpodobné, že cílem Italské fotbalové federace bylo omezit stále narůstající rouhání na hřišti, protože liga nezaznamenala zvýšený výskyt tohoto provinění v době před ustanovením pravidla. Snaha FIGC vymezit určité hranice pro zahraniční fotbalisty se také ukázala jako nepravděpodobná, jelikož někteří hráči ze zahraničí nebyli navzdory důkazům potrestáni. Tento předpoklad se tedy potvrdil.

Jako oficiální důvod zavedení penalizace za rouhání federace uváděla omezení výskytu násilí na hřišti, přičemž samotnou blasfemii považovala také za jeho projev. Tento cíl se i po analýze jednotlivých trestů a okolností vzniku pravidla jevil jako nejpravděpodobnější, čímž se potvrdil i druhý předpoklad. Důvodem je především podobnost se způsobem, jakým FIGC řeší problém s rasismem. V obou případech je jednání federace podobné. Nicméně ať už byl cíl Italské fotbalové federace jakýkoli, díky analýze jednotlivých udělených trestů se zdá, že žádný z nich nebyl úspěšný. FIGC se nepodařilo umenšit výskyt rouhání, vytyčit zahraničním fotbalistům hranice nebo aktéry zápasu vést k omezování násilí na hřišti.

Na základě vlivu, který měla v historii katolická církev na fotbal, se lze domnívat, že za zavedením pravidla stojí také její představitelé. Pozici katolictví ustanovení trestů za „Boží slova řečená nadarmo“ značně zesiluje a jedná se asi o nejvýraznější dopad, který pravidlo mělo.

Bibliografie

«Bestemmia? Ma se digiuno per la Pasqua». *La Gazzetta dello Sport* [online]. Milan: RCS MediaGroup, 1997 [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: http://archiviostorico.gazzetta.it/2010/aprile/07/Bestemmia_digiuno_per_Pasqua__ga__10_100407070.shtml

About. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/about/>

Ahmad Akkari, Danish Muslim: I was wrong to damn Muhammad cartoons. *TheGuardian.com* [online]. Guardian Media Group, 1999 [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2013/aug/09/ahmad-akkari-islam-danish-cartoons-muhammad>

ARCHAMBAULT, Fabien. Il calcio e l'oratorio: Football, Catholic Movement and Politics in Italian Post-War Society, 1944-1960. *Historical Social Research / Historische Sozialforschung* [online]. 2006, **31**(1), 134–150 [cit. 2020-12-14]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/20762106>

BAIRNER, Robin. Atalanta boss Gasperini handed ban for blasphemy. *Goal* [online]. DAZN, 2004 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.goal.com/en/news/atalanta-boss-gasperini-handed-ban-for-blasphemy/1mld0ziyw45c61flyx2vwl88td>

BASU, Rangan. Calciopoli 2006: The match-fixing scandal that got Juventus relegated. *Sportskeeda* [online]. Noida: Absolute Sports Private Limited, 2009 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.sportskeeda.com/football/calciopoli-2006-match-fixing-scandal-juventus-relegated>

Bestemmia e stop: bufera per Pellissier: Di Carlo, il primo punito con la nuova norma: «L' ispettore che ha sentito tifa contro di noi». *La Gazzetta dello Sport* [online]. Milan: RCS MediaGroup, 1997 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: http://archiviostorico.gazzetta.it/2012/aprile/14/Bestemmia_stop_bufera_per_Pellissier_ga_10_120414008.shtml

Blasfemia, accolto il ricorso del Sassuolo per Magnanelli. *Calcio e Finanza* [online]. Milano: Fair Play 2.0, 2013 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.calcioefinanza.it/2019/10/30/espressioni-blasfeme-magnanelli-squalifica/>

BOCCI, Alessandra. Kakà: «In Spagna bestemmiano meno»: La pubalgia, il divertimento, la religione e gli amici: nuova vita a Madrid. *La Gazzetta dello Sport* [online]. Milan: RCS MediaGroup, 1997 [cit. 2021-01-04]. Dostupné z: http://archiviostorico.gazzetta.it/2010/gennaio/13/Kaka_Spagna_bestemmiano_meno__ga_10_100113042.shtml

BONETTI, Matteo. Italy: The Journey to Their 2006 World Cup Victory. *Bleacher Report* [online]. San Francisco (CA): WarnerMedia, 2007 [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <https://bleacherreport.com/articles/1877219-italy-6-most-memorable-matches-from-2006-world-cup>

Buffon fined €5,000 for blasphemy in Serie A game. *The42* [online]. Dublin: Journal Media, 2010 [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: <https://www.the42.ie/gianluigi-buffon-blasphemy-5358803-Feb2021/>

COPNALL, James. Cameroon are hot from the spot. *TheGuardian.com* [online]. Guardian Media Group, 1999 [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/football/2002/feb/11/newsstory.sport3>

DANÍČEK, Tomáš. Serie A trestá dva hráče za rouhání a řeší, co s Balotellim. *Eurofotbal.cz: Specialista na evropský fotbal* [online]. [cit. 2020-12-06]. Dostupné z: <https://www.eurofotbal.cz/clanky/serie-a-tresta-dva-hrace-za-rouhani-a-resi-co-s-balotellim-449302/>

Denmark: “Blasphemy” law ended: 2017!. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/denmark/>

D'OTTAVI, Marco. Storia della bestemmia nel calcio italiano. *L'Ultimo Uomo* [online]. [cit. 2020-12-06]. Dostupné z: https://www.ultimouomo.com/bestemmie-calcio-serie-a/?fbclid=IwAR1oXU9yUCWRWUgaCi71ZSI6AFd_vZiVtrMx5cKCa3x2RHlpswbltNkXMfU

DOYLE, Mark. 'The Hand of God' is why Maradona was hated by some but loved by millions more. *Goal* [online]. DAZN, 2004 [cit. 2021-01-24]. Dostupné z: <https://www.goal.com/en-us/news/the-hand-of-god-why-maradona-is-hated-by-some-but-loved-by/5rztyc0ej6i31xcmft9uko4s5>

Duo banned amid blasphemy crackdown. *FourFourTwo* [online]. Future, 1994 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.fourfourtwo.com/news/duo-banned-amid-blasphemy-crackdown>

ELLIS, Robert (Robert Anthony). Sporting Space, Sacred Space: A Theology of Sporting Place. *Religions* [online]. 2019, **10**(8), 1-16 [cit. 2020-12-08]. DOI: 10.3390/rel10080473. ISSN 20771444.

Europe. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/>

GANNON, Toby. Iachini and Caceres banned for blasphemy. *Football Italia* [online]. Tiro Media [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.football-italia.net/154893/iachini-and-caceres-banned-blasphemy>

GARELLI, Franco. Flexible Catholicism, Religion and the Church: The Italian Case. *Religions* [online]. 2013, **4**(1), 1-13 [cit. 2020-09-23]. DOI: 10.3390/rel4010001. ISSN 2077-1444. Dostupné z: <http://www.mdpi.com/2077-1444/4/1/1>

Genoa, Foschi: Fermato una giornata per bestemmia. *CalcioMercato.com* [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.calciomercato.com/news/genoa-foschi-fermato-una-giornata-per-bestemmia-764583>

GIANFREDA, Anna. Religious Offences in Italy: Recent Laws Concerning Blasphemy and Sport. *Ecclesiastical Law Journal* [online]. 2011, **13**(2), 182-197 [cit. 2020-09-23]. DOI: 10.1017/S0956618X11000056. ISSN 0956-618X. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/product/identifier/S0956618X11000056/type/journal_article

GORMAN, Sophie. Blasphemy is a crime not only in Pakistan, but Europe too. *France 24* [online]. Paris: France Médias Monde, 2006 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.france24.com/en/20181031-blasphemy-middle-east-asia-bibi-europe-law-religion-ireland>

Greece. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/greece/>

HAFEZ, Shamoan. Calciopoli: The scandal that rocked Italy and left Juventus in Serie B. *BBC* [online]. London: British Broadcasting Corporation, 1994 [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/sport/football/49910626>

HARVEY, Thomas. Roma's Bryan Cristante Hit With Ban For Making 'Blasphemous Expressions' Following An Own Goal. *SPORTbible* [online]. Manchester: The LADbible Group Ltd, 2013 [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: <https://www.sportbible.com/football/football-news-funny-romas-bryan-cristante-banned-for-making-blasphemous-expressions-20201214>

HOOPER, John. Italian coach banned for taking God's name in vain. *TheGuardian.com* [online]. Guardian Media Group, 1999 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2010/mar/02/italy-football-coach-god-blasphemy>

Charlie Hebdo shooting. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001 [cit. 2021-02-16]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Charlie_Hebdo_shooting#France

Chievo, Maran si difende: "Bestemmia? Mai detta. Mortificato e arrabbiato". *La Gazzetta dello Sport* [online]. Milan: RCS MediaGroup, 1997 [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.gazzetta.it/Calcio/17-09-2016/chievo-maran-si-difende-bestemmia-mai-detta-mortificato-arrabbiato-17085036345.shtml>

CHRISTENSON, Marcus. Italian football pundit sacked for racist on-air remarks about Romelu Lukaku. *TheGuardian.com* [online]. Guardian Media Group, 1999 [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/football/2019/sep/16/italian-pundit-sacked-saying-only-way-to-stop-lukaku-is-to-give-him-bananas>

Iceland: "Blasphemy" law ended: 2015!. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/iceland/>

Inter, tre giornate di squalifica per Skriniar: «Insulto all'arbitro e bestemmia». *Calcio e Finanza* [online]. Milano: Fair Play 2.0, 2013 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.calcioefinanza.it/2020/06/25/inter-squalifica-skriniar-bestemmia/>

Italian authorities continue to crackdown on perceived ‘blasphemy’ on the pitch. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/2020/12/italian-authorities-continue-to-crackdown-on-perceived-blasphemy-on-the-pitch/>

Italy: Serie A chief apologizes for anti-racism campaign featuring monkeys. *Deutsche Welle* [online]. Bonn: Bundesrepublik Deutschland, 1994 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/italy-serie-a-chief-apologizes-for-anti-racism-campaign-featuring-monkeys/a-51701724>

Italy. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/countries/europe/italy/>

Jyllands-Posten Muhammad cartoons controversy. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001 [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Jyllands-Posten_Muhammad_cartoons_controversy

Let’s abolish all blasphemy laws, worldwide. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <http://end-blasphemy-laws.org/2015/01/lets-abolish-all-blasphemy-laws-worldwide/#more-396>

LUDWIG, Frieder. Football, Culture and Religion: Varieties of Interaction. *Studies in World Christianity* [online]. 2015, **21**(3), 201-222 [cit. 2020-12-08]. DOI: 10.3366/swc.2015.0124. ISSN 13549901.

MARTIN, Simon. From Cycling Priests to the ‘Sportsman's Pope’. Italy, Sport and the Catholic Church. *European Review* [online]. 2011, **19**(4), 545-561 [cit. 2020-09-23]. DOI: 10.1017/S1062798711000184. ISSN 1062-7987. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/product/identifier/S1062798711000184/type/journal_article

Menez, insulti e bestemmie: 4 i turni di squalifica. Le motivazioni. *Affaritaliani.it* [online]. Milano: Uomini e Affari, 1996 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: https://www.affaritaliani.it/sport/menez-insulti-bestemmie-quattro-turni-di-squalifica-al-milanista-365463.html?refresh_ce

MITHANS, Gašper. The Italian Fascist regime, the Catholic Church and Protestant religious minorities in terre redente (1918-40). *Approaching Religion* [online]. 2019, **9**(1-2), 57-76 [cit. 2020-08-30]. DOI: 10.30664/ar.80505. ISSN 17993121.

PELIZZARI, Dario. Siligardi, la bestemmia che vale una squalifica. *Il Sole 24 Ore* [online]. Milano: Confindustria, 1998 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: https://st.ilsole24ore.com/art/notizie/2013-10-29/siligardi-bestemmia-che-vale-squalifica--110418.shtml?refresh_ce=1

PISANI, Sacha. Former Juventus and Italy boss Lippi announces coaching retirement. *Goal* [online]. DAZN, 2004 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.goal.com/en-ae/news/former-juventus-and-italy-boss-lippi-announces-coaching/124v20qovxqp1mo8tsshb5d3y>

- Pozzi Banned for Blasphemy. *Eurosport.com* [online]. Discovery, Inc., 1999 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: https://www.eurosport.com/football/serie-a/2009-2010/pozzi-banned-for-blasphemy_sto2528716/story.shtml
- RAMPLING, Ali. Iglesia Maradoniana: The Religion Dedicated to Diego Maradona. *90min.com* [online]. London, 2011 [cit. 2021-01-24]. Dostupné z: <https://www.90min.com/posts/iglesia-maradoniana-the-religion-dedicated-to-diego-maradona>
- RIGG, Zac Lee. Phalanx Prophecy: Serie A Banishes, And Now Punishes, Blasphemy. *Goal* [online]. DAZN, 2004 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.goal.com/en-us/news/86/italy/2010/03/05/1819481/phalanx-prophecy-serie-a-banishes-and-now-punishes-blasphemy>
- SHERLOCK, Harry. Italy midfielder Mandragora banned for blasphemy. *Goal* [online]. DAZN, 2004 [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.goal.com/en/news/italy-midfielder-mandragora-banned-for-blasphemy/wcxeu8cqy3a0zpotr6xea1u1>
- SVOBODA, Vojtěch. *Sport jako teologická výzva* [online]. České Budějovice, 2017 [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/bauyfv/>. Disertační práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta.
- TEMPERMAN, Jeroen a András KOLTAY, ed. *Blasphemy and Freedom of Expression: Comparative, Theoretical and Historical Reflections after the Charlie Hebdo Massacre*. Cambridge: Cambridge University Press, 2017. ISBN 9781108416917.
- The Global Catholic Population. *Pew Research Center* [online]. Washington, DC, 2004 [cit. 2021-02-02]. Dostupné z: <https://www.pewforum.org/2013/02/13/the-global-catholic-population/>
- TREAT, Jeremy R. More than a Game: A Theology of Sport. *Themelios* [online]. 2015, **40**(3), 392-403 [cit. 2020-08-31]. ISSN 03078388.
- TURCO, Fabrizio. Torino, Padelli si riprende la porta granata: squalifica tolta in appello. *La Gazzetta dello Sport* [online]. Milan: RCS MediaGroup, 1997 [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.gazzetta.it/Calcio/Serie-A/Torino/15-05-2015/torino-coppia-martinez-maxi-lopez-panchina-giovane-rosso-110835709231.shtml>
- Udinese's Rolando Mandragora suspended for 'blasphemous remarks'. *BBC* [online]. London: British Broadcasting Corporation, 1994 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: https://www.bbc.com/sport/football/45347238?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter
- VERNET-RIERA, Josep. Juventus' Gigi Buffon to be Punished for Blasphemy. *Bleacher Report* [online]. San Francisco (CA): WarnerMedia, 2007 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://bleacherreport.com/articles/346724-buffon-to-be-punished-by-the-italian-fa-due-to-blasphemy>

VICKERY, Tim. The 'Hand of God' church. *BBC* [online]. London: British Broadcasting Corporation, 1994 [cit. 2021-01-24]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/football/2396503.stm>

WARREN, Dan. The worst scandal of them all. *BBC* [online]. London: British Broadcasting Corporation, 1994 [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/football/europe/5172576.stm>

WATT, Nicholas. Danish paper sorry for Muhammad cartoons. *TheGuardian.com* [online]. Guardian Media Group, 1999 [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/media/2006/jan/31/religion.saudi-arabia>

What's Wrong With Blasphemy Laws?. *End Blasphemy Laws* [online]. Humanists International, 2015 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://end-blasphemy-laws.org/whats-wrong-with-blasphemy-laws/>

WINE II, Donald. Black History Month: Serie A's constant racism problem. *Stars and Stripes FC* [online]. Vox Media [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.starsandstripesfc.com/2020/2/11/21132608/black-history-month-serie-a-racism-lukaku-balotelli-monkey-chants-kean>

Anotace

Jméno a příjmení:	Vilém Škuta
Katedra:	Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie
Obor studia:	Judaistika: Židovská a izraelská studia-Religionistika
Obor obhajoby práce:	Religionistika
Vedoucí práce:	Doc. Mgr. Tomáš Bubík, Ph.D.
Rok obhajoby:	2021
Název práce:	Rouhání v italské fotbalové lize „Serie A“
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá tresty za rouhání v italské fotbalové lize „Serie A“ s cílem objasnit důvody zavedení pravidla. Práce je členěna do tří kapitol. První kapitola zkoumá spojení mezi fotbalem a náboženstvím. Druhá kapitola pojednává o postavení rouhání v italském právu a pohled Evropy rouhání v zákoně. Třetí kapitola se zabývá tresty za rouhání v „Serii A“ a možnými důvody vzniku.
Klíčová slova:	Tresty za rouhání, Serie A, Italská fotbalová federace, katolická církev, fotbal, náboženství, rouhání
Title of Thesis:	Blasphemy in the Italian Serie A Football league
Annotation:	The thesis deals with blasphemy bans in the Italian Serie A Football league. The goal is to clarify the reasons for the establishment. The thesis is divided into three chapters. First chapter deals with the connection between football and religion. Second chapter focuses on both the blasphemy in the Italian law and Europe's view to the blasphemy laws. Third chapter deals with both the blasphemy bans in Serie A and the possible reasons for the establishment.
Keywords:	Blasphemy bans, Serie A, Italian Football Federation, Catholic Church, football, religion, blasphemy
Počet literatury a zdrojů:	60
Rozsah práce:	41 s. (85 549 znaků s mezerami)